

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Forslag til ny forskrift om forsikringsformidling
og forslag til endringer i
finansforetaksforskriften

15.11.2021

Innhold

1 Innledning	3
2 Vilkår for å drive forsikringsformidling, søknad, tildeling mv.	4
2.1 Bakgrunn	4
2.2 Finanstilsynets vurdering	4
3 Kvalifikasjonskrav og vandelskrav (egnethetskrav)	7
3.1 Faglige kvalifikasjonskrav	7
4.1.1. Bakgrunn	7
3.1.1 Finanstilsynets vurdering	8
3.2 Etterutdanning	10
3.2.1 Bakgrunn	10
3.2.2 Finanstilsynets vurdering	11
3.3 Vandel	14
3.3.1 Bakgrunn	14
3.3.2 Finanstilsynets vurdering	14
4 Forsikringer	15
5 Krav til virksomheten i forsikringsformidlingsforetak	15
5.1 Klientkonto	15
5.1.1 Bakgrunn	15
5.1.2 Finanstilsynets vurdering	16
5.2 Forsikringsforetak som kan overta forsikringsrisikoen	16
5.2.1 Bakgrunn	16
5.2.2 Finanstilsynets vurdering	17
6 Behandling av tvister i klageorgan	19
6.1 Bakgrunn	19
6.2 Finanstilsynets vurdering	20
7 Gjennomføring av nivå 2-forordninger mv.	20
7.1 Oversikt	20
7.2 Forordning om produktstyring	21
7.2.1 Forslagene i lovproposisjonen	21
7.2.2 EØS-rett	22
7.2.3 Finanstilsynets vurdering	23
7.3 Forordning om endring av forsikringsdistribusjonsdirektivets krav til ansvarsforsikring mv.	23
7.3.1 Forslagene i lovproposisjonen	23
7.3.2 EØS-rett	24
7.3.3 Finanstilsynets vurdering	24
8 Overgangsregler	25
8.1.1 Bakgrunn	25
8.1.2 Finanstilsynets vurdering	25
9 Administrative og økonomiske konsekvenser	27

1 Innledning

Finansdepartementet har lagt frem forslag til lovvedtak for Stortinget i Prop. 233 LS (2020 – 2021) som inneholder forslag til ny lov om forsikringsformidling og endringer i finansforetaksloven. En ny lov om forsikringsformidling vil erstatte lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling, som foreslås opphevet. Lovforslaget bygger i all hovedsak på Finanstilsynets høringsnotat av 23. juni 2017 om gjennomføringen av Europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 om forsikringsdistribusjon i norsk rett. Høringsnotatet, som var på høring fra 6. mars 2018 til 6. juni 2018, inneholder også utkast til utfyllende forskrifter.

Finansdepartementet har i brev 23. september 2021 bedt om at Finanstilsynet med utgangspunkt i høringsutkastet utarbeider forslag til utfyllende forskrifter som kan fastsettes dersom Stortinget treffer vedtak i samsvar med Finansdepartementets forslag. Departementet ber herunder om at Finanstilsynet vurderer behov for justeringer i utkastet i lys av nevnte endringer og høringsmerknadene, samt vurderer gjennomføringen av nivå 2-regelverket til forsikringsdistribusjonsdirektivet. Departementet ber videre Finanstilsynet om å utarbeide et forslag til unntaksbestemmelse om adgangen for norske forsikringsagentforetak til å formidle forsikringer på vegne av forsikringsforetak med hovedsete utenfor EØS.

Høringsnotatet her gjelder forslag til utfyllende forskriftsbestemmelser med utgangspunkt i Prop. 233 LS (2020 – 2021) og Finanstilsynets høringsnotat av 23. juni 2017. Finanstilsynet har prioritert de forskriftene som anses nødvendige å ha på plass for at loven skal kunne tre i kraft fra 1. januar 2022. I høringsnotatet benyttes "ny forsikringsformidlingslov" om forslaget i Prop. 233 LS (2020 – 2021).

Finanstilsynet foreslår en ny forskrift om forsikringsformidling som erstatter gjeldende forskrift av 9. desember 2005 nr. 1421 om forsikringsformidling. Enkelte av bestemmelsene i gjeldende forskrift foreslås videreført. Dette gjelder bestemmelsene i kapittel 2 om forsikring og kapittel 5 om klageordning. Finanstilsynet foreslår i tillegg nye forskriftsbestemmelser til finansforetaksloven. Blant annet foreslås det å gjennomføre enkelte utfyllende regler (nivå 2-regelverk) til forsikringsdistribusjonsdirektivet i forskrift til finansforetaksloven kapittel 16.

Vedlagt høringsnotatet er Finanstilsynets forslag til ny forskrift om forsikringsformidling, samt forslag til nye bestemmelser i finansforetaksforskriften fastsatt med hjemmel i forslag til nye bestemmelser i finansforetaksloven kapittel 16.

2 Vilkår for å drive forsikringsformidling, søknad, tildeling mv.

2.1 Bakgrunn

Etter ny forsikringsformidlingslov § 3-3 skal forsikringsforetaket påse at foretaket som forsikringsforetaket eller forsikringsforetakets agenter har avtale om formidling av forsikringer med, oppfyller vilkårene for registrering som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak i lovens § 3-4. Dersom vilkårene er oppfylt, skal forsikringsforetaket gi en bekreftelse til foretaket. Foretak som ønsker registrering som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak, skal selv sende søknad om registrering til Finanstilsynet og legge ved bekreftelsen fra forsikringsforetaket som dokumentasjon for at vilkårene for registrering er oppfylt. Samme registreringsprosess vil gjelde uavhengig av om forsikringsforetaket som foretaket har agentavtale med, er norsk eller fra et annet EØS-land.

Etter bestemmelsens fjerde ledd kan departementet gi nærmere regler om forsikringsforetakets bekreftelse, opphør av agentavtalen og oppbevaring av dokumentasjon.

Kravene til registreringsprosess er endret i forslag til ny forsikringsformidlingslov sammenholdt med forslaget i Finanstilsynets høringsnotat. Opprinnelige forslag til forskrifter anses på denne bakgrunn ikke lenger relevante å omtale. Det har heller ikke kommet inn merknader fra høringsinstansene av betydning for utforming av forskriftsbestemmelsene.

2.2 Finanstilsynets vurdering

Ny forsikringsformidlingslov innebærer blant annet at norske forsikringsforetak ikke lenger skal føre egne agentregistre og at alle foretak som vil drive virksomhet som forsikringsagentforetak eller aksessorisk forsikringsagentforetak, heretter skal registreres i Finanstilsynets virksomhetsregister. Finanstilsynet forventer på denne bakgrunn å motta en stor økning i antall registreringssøknader sammenlignet med dagens situasjon. Det er derfor sentralt å innrette registreringsprosessen mest mulig effektivt, samtidig som hensynet til at registeret gir korrekt informasjon, ivaretas.

Etter Finanstilsynets vurdering bør registreringen i stor grad kunne bygge på bekreftelsen fra forsikringsforetaket. Forsikringsforetak er ansvarlig for virksomheten som utøves av forsikringsagentforetak som det har avtale med. Forsikringsforetak skal ha retningslinjer og systemer som skal bidra til å sikre at forsikringsforetaket skal gjøre forsvarlige risikovurderinger av oppdragstaker før avtale om utkontraktering inngås, herunder at det ikke inngås agentavtaler uten at vilkårene for slik virksomhet er oppfylt. Før forsikringsagentforetak iverksetter forsikringsformidlingsvirksomheten, skal forsikringsforetaket også påse at styring og kontroll med de utkontrakterte oppgavene er integrert i foretakets system for styring og kontroll med virksomheten. Finanstilsynet legger

for øvrig til grunn at forsikringsforetakets plikt til å påse og gi en bekreftelse til underagenter, også gjelder for de tilfeller der forsikringsforetakets agent er et forsikringsforetak.

For å sette Finanstilsynet bedre i stand til å vurdere at bekreftelsen gir den nødvendig sikkerhet for at forsikringsforetaket har vurdert at alle registreringsvilkårene er oppfylt, særlig at vilkårene er vurdert konkret opp mot den virksomheten forsikringsagentforetaket skal drive, foreslår Finanstilsynet nærmere regler om krav til bekreftelsens form og innhold. Finanstilsynet anser at det ikke er tilstrekkelig at foretaket kun bekrefter at vilkårene er oppfylt, men at det må gis noe mer informasjon om grunnlaget for bekreftelsen, særlig gjelder dette kravene til egnethet.

Finanstilsynet foreslår at forskriften tydeliggjør at bekreftelsen skal gis skriftlig. Videre foreslår Finanstilsynet at forskriften åpner for at bekreftelsen skal gis på den måten Finanstilsynet bestemmer. Det vises til forskriftsforslaget § 1-1 første ledd. Forslaget er ment å ivareta tilsynsmessige behov for at forsikringsforetakene benytter standardiserte skjemaer for slike bekreftelser. Det vises i denne sammenheng til at kravet om å vurdere at vilkårene for registrering er oppfylt og gi bekreftelse, gjelder generelt ved inngåelse av formidlingsavtaler som omtalt i forsikringsformidlingsloven § 3-3 først ledd, også i tilfeller der bekreftelsen ikke skal benyttes som vedlegg til en registreringssøknad etter bestemmelsens andre ledd.

Finanstilsynet foreslår at bekreftelsen eksplisitt skal angi at vilkårene for registrering i forsikringsformidlingsloven § 3-4 første ledd bokstav a) til e) er oppfylt og dokumentert, jf. forskriftsforslaget § 1-1 andre ledd bokstav a).

I tråd med forvaltningspraksis legger Finanstilsynet til grunn at politiattesten og øvrig dokumentasjon som inngår som del av grunnlaget for egnethetsvurderingen, jf. forsikringsformidlingsloven § 6-5 andre ledd, ikke er eldre enn tre måneder. Det vises til Finanstilsynets rundskriv 1/2020 Vurdering av egnethetskrav pkt. 3.4. Finanstilsynet foreslår at bekreftelsen skal angi når denne dokumentasjonen er datert, jf. forskriftsforslaget § 1-1 andre ledd bokstav b).

Selv om Finanstilsynet foreslår at forsikringsforetaket skal bekrefte at vilkårene for registrering i forsikringsformidlingsloven § 3-4 første ledd bokstav a) til e) er oppfylt, er det etter Finanstilsynets vurdering vesentlig at forsikringsforetaket angir personkretsen som oppfyller kravene til egnethet. Finanstilsynet foreslår at bekreftelsen skal inneholde navn på samtlige personer som oppfyller kravene til egnethet i forsikringsformidlingsloven kapittel 6, samt opplysning om vedkommendes rolle, jf. forskriftsforslaget § 1-1 andre ledd bokstav c). Med rolle menes forsikringsagent, daglig leder og/eller faktisk leder. Dette for å få oversikt over hvilke personer forsikringsforetaket anser egnet og som utøver forsikringsformidlingsoppgaver i foretaket. Videre foreslår Finanstilsynet at forsikringsforetaket skal gi opplysninger om hvordan forsikringsagentene oppfyller kvalifikasjonskravene i forsikringsformidlingsloven § 6-3 med forskrifter, eventuelt loven § 6-4 andre ledd hvis agentvirksomheten er aksessorisk, jf. forskriftsforslaget § 1-1 tredje ledd. Finanstilsynet forventer en kort beskrivelse fra forsikringsforetaket om hvilket alternativ i forskriftsforslaget § 2-2 som anses oppfylt for hver enkelt ansatt.

Bekreftelsen bør inneholde informasjon om hvilke forsikringsprodukter agenten skal formidle på vegne av forsikringsforetaket. Dette vil gi et bedre grunnlag for å vurdere hva slags virksomhet styrets, daglig leders og agentenes faglige kvalifikasjoner er vurdert opp mot. Finanstilsynet viser til forskriftsforslaget § 1-1 andre ledd bokstav d) og e).

Videre foreslår Finanstilsynet at bekreftelsen skal inneholde kontaktopplysninger om ansvarlig for vurdering av egnethetskrav i forsikringsforetaket, jf. forskriftsforslaget § 1-1 fjerde ledd. Finanstilsynet legger til grunn at det i de fleste tilfeller vil være mest aktuelt å be om utfyllende informasjon fra foretaket som søker om registrering, men det kan ikke utelukkes at Finanstilsynet vil ha behov for å kontakte forsikringsforetaket.

I forbindelse med registrering av forsikringsagentforetak bør bekreftelsen fra forsikringsforetaket ikke være eldre enn tre måneder slik at det er nærhet i tid mellom forsikringsforetakets vurdering og søknadstidspunktet. Det foreslås derfor at det tas inn et krav i forskriften om at forsikringsforetakets bekreftelse ikke skal være eldre enn tre måneder når den mottas av Finanstilsynet, jf. forskriftsforslaget § 1-1 fjerde ledd.

Finanstilsynet foreslår også en bestemmelse om oppbevaring av dokumentasjon, jf. forskriftsforslaget § 1-1 femte ledd. Forslaget innebærer at forsikringsforetaket skal oppbevare dokumentasjonen som ligger til grunn for bekreftelsen. Oppbevaringsplikten gjelder så lenge forsikringsformidlingsavtalen løper, og i minst 3 år etter opphør av denne.

Videre foreslår Finanstilsynet regler om at forsikringsforetaket skal ha meldeplikt ved opphør av forsikringsformidlingsavtale med forsikringsagentforetak, jf. forskriftsforslaget § 1-2.

Ved mottak av melding om opphør av avtale om forsikringsformidling skal forsikringsagentforetaket normalt slettes fra Finanstilsynets register. Hvis forsikringsagentforetaket har forsikringsformidlingsavtale med ett eller flere andre forsikringsforetak, vil det imidlertid i tråd med gjeldende rett bli lagt til grunn kontinuitet i registreringen, slik at det ikke er behov for sletting og ny registreringsprosess. Forsikringsforetakene er ansvarlig for utkontraktert virksomhet og skal gjennom systemet for styring og kontroll følge opp at forsikringsagentvirksomheten til enhver tid oppfyller vilkårene.

I tilfeller der forsikringsagentforetaket har inngått avtale om formidling av forsikringer med flere forsikringsforetak, må hvert enkelt forsikringsforetak påse at vilkårene for registrering er oppfylt og gi en bekreftelse til agentforetaket. Finanstilsynet viser til at forsikringsforetak før det utkontrakterer oppgaver til en part, må påse at vilkårene for slik utkontraktering er til stede. Et forsikringsforetak kan ikke lene seg på at et annet forsikringsforetak har gjort de nødvendige kontroller av forsikringsagentenes egnethet, kravet til ansvarsforsikring mv. Kravet til faglige kvalifikasjoner vil variere avhengig av forsikringsprodukt og formidlingsoppgavene som skal utføres. Ved søknad om registrering må foretaket derfor vedlegge bekreftelser fra de forsikringsforetakene det har inngått avtaler med på søknadstidspunktet.

3 Kvalifikasjonskrav og vandelskrav (egnethetskrav)

3.1 Faglige kvalifikasjonskrav

4.1.1. Bakgrunn

Ny forsikringsformidlingslov §§ 6-1, 6-2, 6-3 og 6-4 regulerer henholdsvis

- kvalifikasjonskrav for ledelsen i forsikringsmeglingsforetak og forsikringsagentforetak, herunder styremedlemmer, varamedlemmer, daglig leder og personer i den faktiske ledelsen (§ 6-1),
- kvalifikasjonskrav for forsikringsmegler (§ 6-2),
- kvalifikasjonskrav for forsikringsagent (§ 6-3) og
- kvalifikasjonskrav for ledelsen og personer som er direkte beskjeftiget med forsikringsformidling i aksessoriske forsikringsagentforetak (§ 6-4).

Etter §§ 6-1 tredje ledd, 6-2 tredje ledd og 6-3 tredje ledd kan departementet gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafene, herunder fastsette krav til kunnskap og kompetanse og gi regler om etterutdanning. I lovutkastet § 6-4 tredje ledd, som gjelder aksessoriske forsikringsagentforetak, er forskriftshjemmelen begrenset til å gjøre unntak fra, avgrense eller utfylle bestemmelsene i paragrafen.

Departementet foreslår at minstekrav til kunnskap og kompetanse, herunder erfaring og utdanning, fastsettes i forskrift. Departementet mener dette vil gi en hensiktsmessig og fleksibel regulering, som også gir større rom for evaluering, jf. proposisjonen avsnitt 6.5.3. Videre viser departementet til at det er oppstilt minimumskrav til kunnskap og kompetanse for forsikringsformidlere i vedlegg til direktivet. Disse kravene bør etter departementets syn også gjennomføres i forskrift.

Forslaget til ny bestemmelse i finansforetaksloven § 16-12 regulerer krav til egnethet for ansatte i forsikringsforetak som er direkte beskjeftiget med forsikringsdistribusjon. I bestemmelsens tredje ledd kan departementet gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafen, herunder gi regler om hvem som omfattes av bestemmelsene, fastsette krav til kunnskap og kompetanse og gi regler om etterutdanning. I proposisjonen avsnitt 6.5.2 legger departementet opp til at nærmere avklaringer om definisjonen "ansatte" vil kunne gis med hjemmel i tredje ledd.

Finanstilsynet foreslo i sitt forslag til ny forsikringsformidlingslov §§ 23 og 24 at gjeldende krav til kunnskap og kompetanse for forsikringsmeglere og forsikringsagenter i forsikringsformidlingsloven §§ 3-2 og 7-3, skulle videreføres i loven, men at kravene skulle formuleres som minstekrav. Finanstilsynet foreslo videre en forskriftsbestemmelse som listet opp hvilke generelle områder en forsikringsmegler og forsikringsagent minimum må godtgjøre kunnskap om i tråd med minstekravene som følger av vedlegg I til

forsikringsdistribusjonsdirektivet, jf. forslag i høringsnotatet til forsikringsformidlingsforskrift § 5-1.

Når det gjelder ansatte mv. i forsikringsforetak viste Finanstilsynet i høringsnotatet til at de faglige kvalifikasjonskravene som skal gjelde for ledere og formidlere i forsikringsformidlingsvirksomhet, vil gjelde tilsvarende for ansvarlige ledere og ansatte i forsikringsforetak. For forsikringsforetakene vil imidlertid kvalifikasjonskravene ikke være knyttet opp mot konsesjonskrav slik som for forsikringsformidlere, og det ble ikke ansett behov for å regulere det nærmere innholdet i kravet til nødvendig kunnskap og kompetanse for denne gruppen.

Finans Norge ber i sin høringsuttalelse departementet om å foreta en gjennomgang av begrepsbruken knyttet til hvilke ansatte i foretakene som skal omfattes av de ulike kravene. Finans Norge viser til at begrepet «ansatte» i denne sammenhengen er et uklart begrep. Finans Norge kommenterer videre at "autorisert forsikringsagent" oppstilles som et alternativt kompetansekrav for agenter, men at Finans Norge ikke er kjent med at en slik autorisasjon tilbys under dagens utdanningstilbud. Finansnæringens autorisasjonsordninger (FinAut) har ikke innvendinger til omfanget av kompetansekravene, men mener imidlertid at det er noe utydelig hvilke målgrupper som omfattes av de ulike kravene og at det må være en relativitet knyttet til produktspekter og funksjon, og ber departementet klargjøre dette.

3.1.1 Finanstilsynets vurdering

Ansatte mv. i forsikringsformidlingsforetak

I forslag til ny forsikringsformidlingslov er det kun fastsatt et overordnet krav om at forsikringsmeglere og forsikringsagenter til enhver tid skal ha den kunnskap og kompetanse som er nødvendig for forsikringsformidlingsforetakets virksomhet. Nærmere regler om krav til kunnskap og kompetanse skal fastsettes i forskrift, jf. lovforslaget §§ 6-2 tredje ledd og 6-3 tredje ledd.

Finanstilsynet foreslår at de alternative kravene til kunnskap og kompetanse som ble foreslått i høringsnotatet av 2017, jf. lovforslagene §§ 23 og 24, fastsettes som minstekrav i utfyllende forskrifter med hjemmel i lovforslaget §§ 6-2 tredje ledd og 6-3 tredje ledd. Minstekravene har tilsvarende innhold som gjeldende forsikringsformidlingslov §§ 3-2 andre ledd og 7-3 andre ledd, men med enkelte mindre språklige justeringer. Finanstilsynet foreslår å erstatte begrepet "autorisert forsikringsagent" med begrepet "autorisert forsikringsrådgiver", jf. høringsinnspillet fra Finans Norge. Finanstilsynet viser til forslag til forsikringsformidlingsforskrift §§ 2-1 og 2-2.

Videre foreslår Finanstilsynet at opparbeidet praksis ikke må være avsluttet mer enn fem år før tiltredelse av stillingen, i tråd med Finanstilsynets tidligere forslag i høringsnotatet, jf. forskriftsforslagene §§ 2-1 andre ledd og 2-2 andre ledd. I gjeldende forsikringsformidlingslov §§ 3-2 andre ledd og 7-3 andre ledd er utgangspunktet for beregningen av opparbeidet praksis ulik for agent og megler. For meglere skal opparbeidet praksis ikke være avsluttet mer enn fem år før søknaden om tillatelse er fremsatt, mens for agenter skal opparbeidet praksis ikke være avsluttet mer enn fem år før registrering av forsikringsagentvirksomheten. Finanstilsynet mener regelen bør være lik for

forsikringsmeglere og forsikringsagenter, samt at tidspunktet for tiltredelsen av stillingen er et godt utgangspunkt for kravet om opparbeidet praksis de siste fem årene.

Videre foreslår Finanstilsynet en bestemmelse om generelle krav til faglige kvalifikasjoner, tilsvarende Finanstilsynets tidligere forslag til § 5-1 i høringsnotatet fra 2017. Disse kravene gjennomfører minstekravene som følger av vedlegg I til forsikringsdistribusjonsdirektivet. Se forslag til forskriftsbestemmelse § 2-3.

I henhold til ny forsikringsformidlingslov § 6-1 første ledd skal styremedlemmer, varamedlemmer, daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen av forsikringsformidlingsvirksomheten til enhver tid ha nødvendige kvalifikasjoner og nødvendig yrkeserfaring til å utøve stillingen eller vervet. Finanstilsynet ser foreløpig ikke behov for å gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller denne bestemmelsen. For daglig og faktiske ledere i mindre forsikringsformidlingsforetak med få ansatte, legger Finanstilsynet til grunn i tråd med forvaltningspraksis, at daglig og faktisk leder normalt må vurderes etter kravene som gjelder for henholdsvis meglere og agenter, og at daglig leder normalt også vil være faktisk leder. Det vises til Finanstilsynets rundskriv 1/2020, Vurdering av egnethetskrav, avsnitt 2.4.

Finanstilsynet har heller ikke funnet behov for å fastsette forskrifter om kompetansekrav for aksessoriske forsikringsagenter utover det som følger av loven. Finanstilsynet peker på at formidling som utøves i tillegg til annen yrkesmessig hovedvirksomhet normalt vil dekke enklere produkter, og videre vil banker og verdipapirforetak ikke lenger være aksessoriske forsikringsagenter. Finanstilsynet understreker at kravene til kunnskap og kompetanse uansett skal stå i forhold til forsikringsformidlingsoppgavene, der kompleksiteten i forsikringsproduktene og oppgavene vil være relevante i kvalifikasjonsvurderingen. Finanstilsynet fastholder i tråd med tidligere forslag å oppheve forskrift av 27. februar 2006 nr. 252 om aksessorisk forsikringsagentvirksomhet.

Ansatte i forsikringsforetak

I tråd med Finanstilsynets vurdering i høringsnotatet av 2017, mener Finanstilsynet det ikke er nødvendig å regulere det nærmere innholdet i kravet til nødvendig kompetanse i forskrift til finansforetaksloven på nåværende tidspunkt. Finanstilsynet viser til at forsikringsforetakene gjennom medlemskap i Finansnæringsens autorisasjonsordninger (FinAut) har tilgang til et godt operativt verktøy på kompetanseområdet og som forsikringsforetakene i stor grad benytter for å sikre at ansatte utøver god rådgivning og kundebehandling. Videre er det Finanstilsynets oppfatning at mer spesialiserte forsikringsforetak har gode samarbeidsordninger på kompetanseområdet gjennom bransjeorganisasjoner som Cefor.

Finanstilsynet har vurdert om det bør presiseres i forskrift hvilken personkrets i forsikringsforetakene som normalt vil være omfattet av begrepet "ansatte som er direkte beskjeftiget med forsikringsdistribusjon", jf. forslag til ny finansforetakslov § 16-12 tredje ledd. I proposisjonen punkt 6.5.2 s. 40 er det presisert at personer som bare utfører administrative oppgaver faller utenfor bestemmelsen. Det er videre klart at ansatte som er beskjeftiget med rådgivning og veiledning av kunder om forsikringsavtaler faller innenfor bestemmelsen. Når det gjelder den nærmere grensedragningen av personkretsen, er dette et EØS-rettslig spørsmål som vil kunne bli nærmere presisert over tid, og Finanstilsynet ser det

derfor ikke som hensiktsmessig å tolke bestemmelsen gjennom å fastsette nærmere forskrifter. Finanstilsynet er kjent med at det har vært diskusjoner med hensyn til om ansatte skadebehandlere er omfattet. Etter Finanstilsynets oppfatning kan sammenhengen i regelverket tale for at denne gruppen faller utenfor bestemmelsen. Det vises i denne forbindelse til at ervervsmessig virksomhet som ivaretar administrasjon av et forsikringsforetaks skadebehandling ikke regnes som forsikringsdistribusjon, jf. lovforslaget § 1-3 tredje ledd bokstav c).

3.2 Etterutdanning

3.2.1 Bakgrunn

I ny forsikringsformidlingslov kapittel 6 foreslås det krav om minst 15 timer årlig etterutdanning som er relevant for virksomheten, og som er godkjent av Finanstilsynet. Etterutdanningen skal dokumenteres. Kravet til etterutdanning omfatter daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen av forsikringsformidlingsvirksomheten samt forsikringsmegler og forsikringsagent. Ny finansforetakslov § 16-12 første ledd bokstav c, jf. andre ledd regulerer krav til etterutdanning og dokumentasjon av etterutdanning for ansatte som er direkte beskjeftiget med forsikringsdistribusjon i forsikringsforetak. Det er ikke krav om etterutdanning for ansatte eller ledelsen i foretak som driver aksessorisk forsikringsformidlingsvirksomhet.

Etter bestemmelsen § 6-1 tredje ledd, 6-2 tredje ledd og 6-3 tredje ledd kan departementet gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene i paragrafene, og gi regler om etterutdanning. Videre inneholder ny § 16-12 tredje ledd i finansforetaksloven forskriftshjemmel til å gjøre unntak fra, avgrense eller utfylle bestemmelsene i paragrafen, og gi regler om etterutdanning.

Finansdepartementet uttaler følgende om kravet til etterutdanning i proposisjonen punkt 6.5.4:

Etter departementets syn bør etterutdanningen ha et innhold som bidrar til å opprettholde et tilstrekkelig høyt nivå av profesjonalitet, kunnskap og kompetanse. Minstekrav til form og innhold bør etter departementets vurdering reguleres nærmere i forskrift. Departementet antar at etterutdanningen kan arrangeres av bransjeorganisasjoner eller etterutdanningsinstitusjoner, slik som er foreslått av Finanstilsynet. Departementet mener at regelverket også bør åpne for at Finanstilsynet etter søknad fra andre kan godkjenne et opplegg som relevant etterutdanning. Dette åpner for at et forsikringsforetak kan arrangere etterutdanning for foretakets ansatte og for foretakets agenter, slik Finans Norge peker på i sin høringsuttalelse.

Finanstilsynet foreslo i høringsnotatet at personer i den faktiske ledelse i forsikringsformidlingsforetak, forsikringsmeglere og forsikringsagenter årlig skal gjennomføre minst 15 timer etterutdanning som er relevant for virksomheten, arrangert av bransjeorganisasjon eller utdanningsinstitusjon og som er godkjent av Finanstilsynet.

Finanstilsynet foreslo videre at kurs- eller forelesningsopplegg minst skulle dekke emner som er fastsatt i minimumskravene til kvalifikasjoner.

Finanstilsynet foreslo også at forsikringsforetak skal følge opp at ansatte som er direkte beskjeftiget med forsikringsdistribusjon får årlig nødvendig etterutdanning, og så ikke behov for å gi nærmere regler om etterutdanning for ansatte i forsikringsforetak.

I høringsuttalelsene viser Finans Norge til at Finanstilsynets forslag om å skille mellom etterutdanning for forsikringsformidlere og ansatte i forsikringsforetak innebærer unødvendige kostnader og administrasjon for foretakene, da etterutdanningen vil måtte organiseres forskjellig avhengig av distribusjonskanal. Finans Norge viser også til at forsikringsagenter bør kunne gjennomføre og ta del i den samme etterutdanningen som ansatte i forsikringsforetak.

The Nordic Association of Marine Insurers (Cefor) viser til at sjøforsikringens internasjonale karakter fører til at de ansatte i foretak tilsluttet Cefor opprettholder og vedlikeholder sin kompetanse gjennom kurs fra Cefor, Lloyd's, the International Underwriting Association of London (IUA) eller i regi av den internasjonale sjøforsikringsorganisasjonen IUMI. Cefor gir uttrykk for at det er viktig at slike kurs godkjennes som etterutdanning på linje med kurs arrangert i Norge.

3.2.2 Finanstilsynets vurdering

På bakgrunn av endringene i lovforslaget sammenholdt med Finanstilsynets lovforslag, er det behov for å gi nye forskrifter om etterutdanning.

Bestemmelsene om etterutdanning stiller krav til at etterutdanningen skal være relevant for virksomheten eller stillingen, og at den må være godkjent av Finanstilsynet.

Finanstilsynet legger til grunn at ansvaret for at etterutdanningen skal være relevant for virksomheten eller stillingen, i all hovedsak må ligge på det enkelte foretak. Hva som er relevant vil blant annet avhenge av den enkeltes oppgaver, virksomhetens art, foretakets kunder og forsikringsmarkedet som foretaket tilbyr sine tjenester til. Finanstilsynet ser det ikke som hensiktsmessig å foreslå nærmere forskriftsregler som presiserer dette. Finanstilsynet vil imidlertid forvente at foretakene, noe avhengig av etterutdanningen som velges, fastsetter kriterier og retningslinjer for etterutdanningen som sikrer etterlevelse av kravene for alle grupper av ansatte.

Et viktig premiss for Finanstilsynets godkjenning må være at etterutdanningen har et innhold som bidrar til at ansatte i forsikringsformidlings- og forsikringsforetak opprettholder et tilstrekkelig høyt nivå av profesjonalitet, kunnskap og kompetanse. Dette stiller krav til arrangøren av etterutdanningen både når det gjelder ressurser og faglig kompetanse.

Finanstilsynet foreslår på denne bakgrunn at kretsen av aktører som skal kunne søke om godkjenning som etterutdanningsarrangør begrenses. Dette er også i tråd med gjeldende ordninger for autorisering av forsikringsrådgivere og forsikringsmeglere.

Finanstilsynet forslår at utdanningsinstitusjoner på universitets- og høyskolenivå kan søke om å få godkjent etterutdanning for ansatte i forsikringsforetak og forsikringsformidlingsforetak.

Finanstilsynet foreslår videre at bransjeorganisasjoner på forsikrings- og forsikringsformidlingsområdet, er blant aktørene som skal kunne søke Finanstilsynet om å få godkjent etterutdanning på nærmere vilkår. Finanstilsynet legger til grunn at disse organisasjonene har tilstrekkelig profesjonalitet og kompetanse til å etablere et rammeverk for etterutdanning som har tilfredsstillende kvalitet og innhold som kan ivareta medlemmenes behov over tid. Det vises til at Finans Norge gjennom FinAut og Norske Forsikringsmegleres Forening allerede har etablerte opplegg for autorisasjonsordninger, og at de tilbyr ulike former for etterutdanning slik også bransjeorganisasjonen CEFOR tilbyr innenfor sjøforsikring.

Finanstilsynet foreslår at arrangører som nevnt over skal gi en beskrivelse av hvordan etterutdanningen organiseres og gjennomføres, herunder hvordan arrangøren vil sikre en planmessig etterutdanning i emner som er relevante for forsikringsdistribusjon. Det vises til forslag til ny forsikringsformidlingsforskrift § 2-4 første ledd og forslag til ny bestemmelse i finansforetaksforskriften § 16-8 første ledd.

Departementet antar at regelverket også bør åpne for at Finanstilsynet etter søknad kan godkjenne etterutdanning fra andre arrangører, slik at for eksempel et forsikringsforetak kan arrangere etterutdanning for foretakets ledelse, ansatte og for foretakets agenter.

En ordning der Finanstilsynet skal godkjenne etterutdanning arrangert av forsikringsforetakene selv, kan potensielt medføre at Finanstilsynet vil motta et høyt antall søknader og som med jevnlig mellomrom må fornyes. Godkjenningen krever at det må tas stilling til kvaliteten på opplegget for etterutdanning. Finanstilsynet anser det ikke formålstjenlig å ta stilling til et stort antall søknader uten at visse krav til kvalitet må anses oppfylt i kraft av søkerens ressurser og kompetanse. Kravene bør være på linje med det som kreves av bransjeorganisasjoner og utdanningsinstitusjoner for ikke å undergrave etablerte og velfungerende ordninger på området og der standarden for etterutdanning er satt av bransjen selv. For øvrig vises det til at intern opplæring og kursing i foretakene, men også fra andre kursleverandører, allerede er integrert i autorisasjonsordningene til blant annet FinAut. Etterutdanning som arrangeres innenfor en slik ramme vil ikke kreve egen søknad om godkjenning fra forsikringsforetaket.

Finanstilsynet foreslår i tråd med ovennevnte å stille krav om at foretaket må godtgjøre at det har tilstrekkelige ressurser og faglig kompetanse til å utarbeide relevante fagplaner samt gjennomføre og vedlikeholde et rammeverk for etterutdanning som kan opprettholdes over tid. Finanstilsynet legger til grunn at en søknad kun vil være aktuelt for foretak med et høyt antall ansatte som er omfattet av krav til etterutdanning. Etter Finanstilsynets vurdering vil små foretak vanskelig ha nødvendige ressurser og kapasitet til å etablere et tilfredsstillende utdanningsopplegg i egen regi.

I tillegg anser Finanstilsynet at slike søknader bør være begrunnet i særskilte behov for ikke å undergrave ordninger etablert av bransjen selv. Det foreslås derfor at søknad skal være

betinget av at det foreligger særlige tilfeller, jf. forskriftsforslaget § 16-8 andre ledd. Et særlig tilfelle kan tenkes å foreligge der etablerte ordninger for etterutdanning ikke er tilpasset virksomheten i foretaket. Finanstilsynet antar at forannevnte kriterier vil ivareta hensynet til kvalitet på etterutdanningen, men også til Finanstilsynets ressursbruk. Finanstilsynet anser at sammenhengen i regelverket, særlig regler for utkontraktering av virksomhet, tilsier at forsikringsforetak bør kunne få godkjent rammeverk for etterutdanning som også dekker ledere og agenter i foretakets forsikringsagentforetak. Dette gjelder også forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat.

Finanstilsynet har videre vurdert om det bør åpnes for at også forsikringsagentforetak og forsikringsmeglingsforetak skal kunne arrangere egen etterutdanning innenfor de samme rammene som nevnt foran. Finanstilsynet mener at etterutdanning for ansatte i forsikringsagentforetak er ivaretatt gjennom adgangen for forsikringsforetakene til å søke om godkjenning som etterutdanningsarrangør og at det også foreligger muligheter for å tilslutte seg bransjeorganisasjoner som vil kunne få slik godkjenning. Det vises også til at forsikringsagentforetakene handler fullt og helt på foretakets ansvar for de produktene som formidles.

Når det gjelder forsikringsmeglingsforetakene har Finanstilsynet vært i tvil. Finanstilsynet utelukker ikke at enkelte forsikringsmeglingsforetak vil kunne ønske å investere ressurser i å utarbeide et opplegg for etterutdanning av tilstrekkelig kvalitet. Som nevnt over må kravene til kvalitet være like gode som det som kreves av bransjeorganisasjoner for ikke å undergrave etablerte og velfungerende ordninger på området og der standarden for etterutdanning er satt av bransjen selv. Finanstilsynet foreslår likevel under tvil at forsikringsmeglingsforetak kan søke om godkjenning av etterutdanning innenfor de samme rammene som gjelder for forsikringsforetak, jf. forslag til forsikringsformidlingsforskrift § 2-4 andre ledd.

Forsikringsmeglingsforetak som søker om godkjenning av etterutdanning, må i likhet med forsikringsforetaket kunne godtgjøre at det har ressurser og faglig kompetanse til å gjennomføre og vedlike et rammeverk for etterutdanning av god kvalitet og som er robust over tid og godtgjøre at det foreligger et særlig tilfelle.

I proposisjonen uttaler departementet at forskrifter om etterutdanning også bør fastsette minstekrav til form og innhold. Finanstilsynet foreslår at etterutdanningen for forsikringsformidlingsforetak minst må dekke temaer innenfor de generelle krav til faglige kvalifikasjoner i forslag til forsikringsformidlingsforskrift § 2-3. Kravene dekker blant annet produktkunnskap. Finanstilsynet påpeker at etterutdanningen ikke må dekke alle generelle krav til faglige kvalifikasjoner i forskriftsforslagets § 2-3 hvert år, men at temaene planmessig skal dekkes med jevne mellomrom innenfor en tidsperiode. Også andre temaer vil kunne være relevante, som eksempelvis etikk, antihvitvasking og -terrorfinansiering, risikostyring og internkontroll. Det vises til forslag til forsikringsformidlingsforskrift § 2-4 tredje ledd.

Finanstilsynet foreslår ikke å fastsette konkrete krav til formen på etterutdanningen. Arrangøren må imidlertid gi en beskrivelse av hvordan etterutdanningen skal organiseres og gjennomføres i søknad om godkjenning av etterutdanning.

Krav til dokumentasjon

Det følger av lovforslaget at etterutdanningen skal dokumenteres. Finanstilsynet bemerker at foretaket må ha et system der det kan dokumentere at den enkelte ansatte faktisk har gjennomført 15 timer årlig etterutdanning som er relevant for virksomheten. Finanstilsynet foreslår at foretakets dokumentasjon skal inneholde følgende opplysninger:

- a) ansatt og stilling i foretaket
- b) arrangør av etterutdanningen
- c) emneområde med kort beskrivelse av kursets innhold
- d) dato for kursdeltakelser og varighet på kursene

Se vedlagte forslag til bestemmelser om etterutdanning i forslag til forsikringsformidlingsforskrift §§ 2-4 og 2-5 og forslag til bestemmelser om etterutdanning i ny §§ 16-8 og 16-9 i finansforetaksforskriften.

3.3 Vandel

3.3.1 Bakgrunn

Ny forsikringsformidlingslov § 6-5 regulerer krav til hederlig vandel for personer som nevnt i §§ 6-1 til 6-4. I bestemmelsens tredje ledd kan departementet gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene om hederlig vandel, herunder regler om begrenset politiattest.

I avsnitt 6.5.5 i proposisjonen viser departementet til at Finanstilsynet i sitt høringsnotat av 2017 vurderer om personkretsen som er underlagt krav til hederlig vandel i et aksessorisk forsikringsagentforetak, kan begrenses sammenlignet med gjeldende rett. Departementet viser til at dette kan gjøres i medhold av forskriftshjemmelen i § 6-5 tredje ledd.

3.3.2 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet foreslår å fastsette i forskrift til forsikringsformidlingsloven en bestemmelse som presiserer at det kun er daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen som er ansvarlig for den aksessoriske forsikringsformidlingen som er omfattet av kravet om fremleggelse av ordinær politiattest. Dette er i tråd med tidligere forslag i høringsnotatet av 2017. Forslaget innebærer at ansatte som er direkte beskjeftiget med forsikringsformidling i foretaket ikke lenger må fremlegge politiattest. Etter en avveining mellom hensynet til kundebeskyttelse og personvern, anser Finanstilsynet at det er tilstrekkelig at den ansvarlige for den aksessoriske forsikringsformidlingen oppfyller kravet.

Se vedlagte forslag til forskriftsbestemmelse i § 2-6.

4 Forsikringer

Ny forsikringsformidlingslov § 7-2 første ledd fastslår at et forsikringsformidlingsforetak skal ha en ansvarsforsikring som dekker erstatningsansvar foretaket pådrar seg under utøvelsen av forsikringsformidlingsvirksomhet. Forsikringen skal dekke både simpel og grov uaktsomhet, men ikke forsett. Foretak som håndterer klientmidler, skal i tillegg tegne forsikring som dekker underslag av klientmidler, jf. § 7-2 annet ledd.

Etter bestemmelsens tredje ledd kan departementet i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene om hva forsikringene skal dekke, herunder gi regler om minstekrav til forsikringsdekningens beløpsmessige omfang og fastsette ulike minimumsbeløp for små og store forsikringsformidlingsforetak.

I spesialmerknaden til § 7-2 viser departementet til at artikkel 10 nr. 7 i forsikringsdistribusjonsdirektivet legger opp til at forsikringssummen skal revideres hvert femte år, jf. proposisjonen punkt 14.7. Departementet foreslår derfor at beløpskravene fastsettes i forskrift. EU-kommisjonen har vedtatt delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/1935 av 13. mai 2019 om endring av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for å justere grunnbeløpene i euro for forsikrings- og gjenforsikringsformidlers yrkesansvarforsikring og finansielle kapasitet. Det vises til omtale i punkt 7 om gjennomføringen av dette.

Ny forsikringsformidlingslov § 7-2 svarer i all hovedsak til Finanstilsynets forslag i høringsnotatet. Finanstilsynet opprettholder forslaget fra høringsnotatet om å videreføre bestemmelsene i gjeldende forsikringsformidlingsforskrift kapittel 2 om forsikringer. Høringsinstansene har ikke hatt merknader til forslaget. Finanstilsynet foreslår enkelte mindre språklige endringer. Etter gjeldende forskrift § 2-1 andre ledd kan forsikringsformidlingsforetak som har “opp til 10 forsikringsformidlere” begrense forsikringssummen oppad. I forvaltningspraksis er det lagt til grunn at dette omfatter forsikringsformidlingsforetak som har 10 forsikringsformidlere eller færre. Dette er nå tydeliggjort i forskriften. Se forslag til forskriftsbestemmelser §§ 3-1 og 3-2.

5 Krav til virksomheten i forsikringsformidlingsforetak

5.1 Klientkonto

5.1.1 Bakgrunn

I ny forsikringsformidlingslov § 8-3 er det krav til å opprette klientkonto hvis foretaket behandler klientmidler. Etter § 8-3 andre ledd er departementet gitt hjemmel til å gi forskrifter som utfyller lovbestemmelsen, herunder regler om kontoavtalen og disponering av klientmidler. Departementet skriver i proposisjonens punkt 14.8 at det i forskrift kan fastsettes

regler om blant annet kontoavtalen, klientmidler og regler som gir Finanstilsynet anledning til å fatte vedtak om å sperre klientkontoen og overføre disposisjonsretten til personer som Finanstilsynet utpeker.

Finanstilsynet foreslo i høringsnotatet å fastsette nærmere forskriftsbestemmelser om klientkonto. Det vises til høringsnotatet punkt 7.6.3:

Finanstilsynet har gjennom tilsynspraksis sett behov for en hjemmel som gir tilsynet anledning til å fatte vedtak om å sperre klientkontoen og overføre disposisjonsretten til personer som tilsynet utpeker. Finanstilsynet anser at det bør fastsettes et krav om kontoavtale mellom forsikringsformidlingsforetaket og banken som inneholder en korresponderende plikt for banken til å iverksette sperring og overføring av disposisjonsretten i samsvar med Finanstilsynets vedtak. I en slik kontoavtale bør banken også forplikte seg til ikke å gjøre motregning gjeldende for de krav banken måtte ha overfor forsikringsformidlingsforetaket.

5.1.2 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynet foreslår forskriftsbestemmelser i tråd med høringsnotatet, men foreslår ikke å regulere nærmere i forskrift hvordan renter på klientkonto skal behandles. Finanstilsynet legger til grunn at det følger av kravene til god forretningsskikk at renter på klientkonto normalt skal tilfalle kundene. Hvis noe annet skal gjelde må dette avtales med kunden.

Se vedlagte forslag til forsikringsformidlingsforskrift §§ 4-1 og 4-2.

5.2 Forsikringsforetak som kan overta forsikringsrisikoen

5.2.1 Bakgrunn

I ny forsikringsformidlingslov § 8-6 første ledd kan forsikringsformidlingsforetak bare plassere forsikringer i forsikringsforetak med hovedsete i en EØS-stat og i norsk filial av utenlandsk forsikringsforetak med tillatelse etter finansforetaksloven § 5-6.

Forsikringsmeglingsforetak kan likevel megle skadeforsikring i næringsvirksomhet til forsikringsforetak med hovedsete i en stat utenfor EØS på visse vilkår, jf. § 8-6 andre ledd. Et tilsvarende unntak skal etter forslaget ikke lenger gjelde for forsikringsagentforetak.

I proposisjonens punkt 9.6.5 skriver departementet følgende om det forhold at forsikringsagenter ikke lenger skal være omfattet av unntaket for plasseringer av forsikringer i tredjestater:

«[...] det kan være tilfeller der regelverket på nærmere vilkår bør åpne for et unntak, for eksempel i internasjonale forsikringsmarkeder der risikoer gjerne kan være dekket av flere forsikringsforetak både i og utenfor EU/EØS. Departementet foreslår derfor en forskriftshjemmel som blant annet kan benyttes til å gjøre unntak for nærmere angitte forsikringsavtaler eller forsikringsrisikoer. Det vises til lovforslaget § 8-6 fjerde ledd.»

I lovforslagets § 8-6 fjerde ledd er departementet gitt hjemmel til å gi forskrifter som gjør unntak fra, avgrenser eller utfyller bestemmelsene, herunder gjøre unntak for angitte forsikringsavtaler eller forsikringsrisikoer og fastsette vilkår for slike avtaler. Unntak kan også fastsettes for forsikringsagentforetak.

I høringen har Lloyd's vist til at utformingen av bestemmelsen vil få betydning for adgangen for norske forsikringsagentforetak til å fortsatt kunne formidle forsikringer som dekker «internasjonal» risiko etter Brexit.

5.2.2 Finanstilsynets vurdering

Departementet har i oppdragsbrevet bedt Finanstilsynet om å utarbeide forslag til unntak fra den nye forsikringsformidlingslovens § 8-6 første ledd slik at det for nærmere angitte forsikringsavtaler eller forsikringsrisikoer kan åpnes for at norske forsikringsagentforetak kan formidle forsikringer på vegne av forsikringsforetak med hovedsete utenfor EØS.

Finanstilsynet legger til grunn at adgangen for agenter til å formidle forsikringer til forsikringsforetak utenfor EØS skal være begrenset i forhold til det som gjelder for meglere etter lovforslagets § 8-6 andre ledd.

I tilknytning til hovedregelen i lovforslagets § 8-6 første ledd fremgår det i prop. 233 LS (2020-2021) punkt 9.6.5:

Departementet viser til at bestemmelsen ikke hindrer at et forsikringsformidlingsforetak formidler forsikringer til et forsikringsforetak uten tillatelse til å drive virksomhet i Norge, så lenge forsikringsforetaket ikke driver konsesjonspliktig forsikringsvirksomhet i Norge.

Finanstilsynet legger til grunn at forbudet om plasseringer i forsikringsformidlingsloven § 8-6 første ledd ikke gjelder plasseringer der forsikringsforetakets virksomhet ikke krever tillatelser etter finansforetaksloven. Finanstilsynet foreslår at dette presiseres i forskriftforslaget § 8-3 første ledd bokstav a).

Der plasseringen av en forsikring innebærer at forsikringsforetakets virksomhet krever tillatelser etter finansforetaksloven § 5-6, vil unntak fra bestemmelsen i forsikringsformidlingsloven § 8-6 første ledd innebære at det samtidig gis unntak fra kravene om tillatelse etter finansforetaksloven¹.

Finanstilsynet anser at denne adgangen bør være snever. I tråd med uttalelsene i proposisjonen punkt 9.6.5 foreslår Finanstilsynet at adgangen for norske forsikringsagentforetak til å formidle forsikringer på vegne av forsikringsforetak med hovedsete utenfor EØS, bør begrenses til tilfeller der forsikringsrisikoen art gjør at forsikringsrisikoen delvis må avlastes utenfor EØS-området, jf. forskriftsforslaget § 4-3 første ledd bokstav b). Eksempler kan være forsikringer på energiområdet, herunder forsikring av oljeindustriens installasjoner og utstyr både med hensyn til fysiske skader, men også til

---

¹ Finanstilsynet legger i denne sammenheng til grunn at finansforetaksloven åpner for å gjøre unntak fra § 5-6 med hjemmel i § 1-6 tredje ledd.

økonomiske konsekvenser av avbrudd og ulike former for økonomisk ansvar overfor tredjeparter. Andre eksempler kan være forsikringer knyttet til havgående fartøy, luftfart og storindustri.

Risikoavlastning ved slike store enkeltrisikoe etableres ofte ved at flere likeartede forsikringsforetak overtar risikoen i fellesskap (såkalt koassuranse), men slik at ett av forsikringsforetakene får fullmakt til å tegne forsikring på alles vegne. Finanstilsynet legger til grunn at et krav om etablering av norsk filial av utenlandsk forsikringsforetak med tillatelse etter finansforetaksloven § 5-6 (såkalt tredjelandsfilial), for samtlige forsikringsforetak som inngår i en slik koassuranse, vil innebære store begrensninger i virksomheten til forsikringsagentforetak som opererer i det internasjonale markedet. Finanstilsynet anser videre at adgangen til å plassere slike forsikringer bør begrenses til kun å omfatte formidling til forsikringstakere som driver næringsvirksomhet av en viss størrelse. Finanstilsynet har derfor foreslått at forsikringstaker må oppfylle minst to av tre kriterier knyttet til balansesum, nettoomsetning og antall ansatte. Kriteriene tilsvarer bestemmelser i Solvens II- direktivet artikkel 13 nr. 27 og som er del av definisjonen "store risikoe". Det vises til forskriftsforslaget § 4-3 første ledd bokstav b).

Utover de nevnte tilfellene kan Finanstilsynet ikke se at det er et særskilt behov for å gi lempeligere bestemmelser med hensyn til å distribuere forsikringer i det norske markedet utenfor reglene om tillatelse etter finansforetaksloven. Finanstilsynet antar imidlertid at et eventuelt behov vil bli nærmere belyst i høringen. For det tilfellet at adgangen til å plassere forsikringer i forsikringsforetak utenfor EØS, bør være mer omfattende enn det Finanstilsynet foreslår, er det Finanstilsynets oppfatning at adgangen bør begrenses til forsikring av såkalte "store risikoe", slik disse er definert i Solvens II-direktivet artikkel 13 nr. 27. Etter denne bestemmelsen vil følgende tre grupper anses som "store risikoe":

- 1) grupper av forsikringsklasser i skadeforsikring som omfatter sjø- og transportforsikring samt luftfartsforsikring, jf. finansforetaksforskriften § 2-13 bokstav c) og d),
- 2) grupper av forsikringsklasser i skadeforsikring som omfatter kreditt og kausjonsforsikring, jf. finansforetaksforskriften § 2-13 bokstav g), hvis forsikringstaker er deltaker i en industriell eller kommersiell aktivitet, eller
- 3) forsikringsklassene landkjøretøy, brann og naturskader, annen skade på eiendom og eiendeler, ansvar forårsaket av ved bruk av landkjøretøy, alminnelig ansvar og diverse økonomiske tap, jf. finansforetaksforskriften § 2-12 nr. 3, 8, 9, 10, 13 og 16, hvis forsikringstaker oppfyller minst to av følgende tre kriterier:
  - o en balansesum på 6,2 millioner EUR
  - o en nettoomsetning på 12,8 millioner EUR,
  - o et gjennomsnitt på 250 ansatte gjennom regnskapsåret.

Hvis unntaksbestemmelsen utformes i tråd med Solvens II-direktivets bestemmelse, vil adgangen til å distribuere forsikringer fra forsikringsforetak utenfor EØS omfatte et stort spekter av ulike forsikringsrisikoe, og dermed ha et videre anvendelsesområde enn det eventuelt er behov for. Finanstilsynet antar at dette er forhold høringsinstansene kan belyse

nærmere i høringen, herunder belyse hvilke forsikringsklasser i skadeforsikring eller grupper av forsikringsklasser dette gjelder, jf. finansforetaksloven §§ 2-12 og 2-13.

6 Behandling av tvister i klageorgan

6.1 Bakgrunn

Finansforetaksloven § 16-3 første ledd fastsetter at Kongen kan ved forskrift bestemme at finansforetak skal være tilsluttet utenrettslig tvisteløsningsordning godkjent i medhold av lov. Det er ikke fastsatt forskrifter i medhold av bestemmelsen.

Ny forsikringsformidlingslov § 9-5 regulerer behandling av tvister i klageorgan. Etter bestemmelsens første ledd skal forsikringsformidlingsforetak være tilsluttet en utenomrettslig tvisteløsningsordning (klageorgan), som fastsatt i forskrift av departementet. Etter bestemmelsens tredje ledd kan departementet i forskrift gi regler som utfyller paragrafen, herunder gi regler om organisering, sammensetning og finansiering, samt bestemmelser om at utgifter tilknyttet klageorganets virksomhet skal utliknes på forsikringsformidlingsforetakene eller dekkes av partene.

I proposisjonen punkt 8.3.5 viser departementet til at det anses som hensiktsmessig at detaljerte regler om tvisteløsningsordninger fastsettes i forskrift, slik som også er løsningen i gjeldende forsikringsformidlingslov § 9-1. Det vises til artikkel 15 i direktivet, som forutsetter etablering av utenrettslige tvisteløsningsordninger.

Departementet viser videre til at et forslag om krav om pliktig tilslutning til godkjent klageorgan i finanssektoren var på høring i 2019, og at dette nå er til behandling i Finansdepartementet. Etter forslaget skal foretak som tilbyr finansielle tjenester til forbrukere være tilsluttet et godkjent klageorgan. Forslaget omfatter også foretak som driver grensekryssende virksomhet i Norge eller virksomhet gjennom filial. Departementet legger opp til at ytterligere regler om utenrettslig tvisteløsningsordninger enn det som nå foreslås, vurderes som en del av dette arbeidet, herunder å gjøre regler gjeldende for utenlandske foretak.

I høringsnotatet ble det ikke lagt opp til å videreføre reglene i gjeldende forsikringsformidlingsforskrift kapittel 5 om Klagenemnd for forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet. Finanstilsynet viste til at Klagenemnda for forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet er relativt dyr og har en uheldig organisering, som blant annet forutsetter at Finanstilsynet ivaretar sekretariatsfunksjonen. Finanstilsynet anså at det burde vurderes alternative tvisteløsningsorganer for forsikringsmeglingsvirksomhet. Et alternativ som ble omtalt var å slå sammen Klagenemnda for forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet med en annen nemnd, og eventuelt forsterke denne nemnda med personer med forsikringsmeglingskompetanse i saker som gjelder forsikringsmegling. Videre antok Finanstilsynet at Finansklagenemnda har en organisasjon

som er egnet til å overta oppgavene som i dag er tillagt Klagenemnda for forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet.

Finanstilsynet foreslo nye regler i forsikringsformidlingsforskriften kapittel 6 som skulle ta høyde for at forsikringsmeglingsforetak kunne være medlem av et godkjent tvisteløsningsorgan slik som Finansklagenemnda. Finanstilsynet foreslo videre at forskriftshjemmelen i finansforetaksloven § 16-3 skulle benyttes for å fastsette en plikt for forsikringsforetak til å være tilsluttet utenrettslige tvisteløsningsordning, jf. utkast til endringer i finansforetaksforskriften § 16-8 andre ledd.

6.2 Finanstilsynets vurdering

Finanstilsynets forslag i høringsnotatet bygde på den forutsetning at Finansklagenemndas virksomhet kunne utvides til også å dekke klager på forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet. Finansklagenemnda dekker pr. i dag ikke klager på forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet. Finanstilsynet finner det derfor nødvendig inntil videre å videreføre reglene om klagenemnda som følger av gjeldende forsikringsformidlingsforskrift kapittel 5 i ny forsikringsformidlingsforskrift. Etter Finanstilsynets vurdering er dette nødvendig, da det per i dag ikke foreligger alternative klageordninger for kunder av slike virksomheter.

Forskriftsbestemmelsene inneholder blant annet bestemmelser om nemndas organisering, avgjørelser og finansiering. Det følger av forslag til ny forsikringsformidlingslov § 9-5 andre ledd at så lenge en sak er til behandling i klageorganet, kan en part ikke bringe saken inn for de alminnelige domstolene. En tilsvarende bestemmelse er inntatt i gjeldende forskriftsbestemmelser om klagenemnda, og denne foreslås ikke videreført i ny forskrift. Se forslag til forsikringsformidlingsforskrift §§ 5-1 til 5-4.

7 Gjennomføring av nivå 2-forordninger mv.

7.1 Oversikt

EU-kommisjonen har vedtatt følgende nivå 2-forordninger til forsikringsdistributionsdirektivet:

- Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2358² av 21. september 2017 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 med hensyn til produkttilsyns- og produktstyringskrav for forsikringsforetak og forsikringsdistributører, jf. punkt 7.2.
- Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2359³ av 21. september 2017 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 med hensyn til opplysningskrav

---

² https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2017/2358/oj

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017R2359>

og regler for god forretningsskikk i forbindelse med distribusjon av forsikringsbaserte investeringsprodukter

- Delegert kommisjonsforordning (EU) 2018/541⁴ av 20. desember 2017 om endring av delegert forordning (EU) 2017/2358 og (EU) 2017/2359 med hensyn til deres anvendelsesdato
- Kommisjonens gjennomføringsforordning (EU) 2017/1469⁵ av 11. august 2017 om fastsettelse av et standardisert presentasjonsformat for informasjonsdokumentet for forsikringsprodukter.

Forordning (EU) 2017/2358 og (EU) 2017/2359 er endret i EU, jf. kommisjonsforordning (EU) 2021/1257⁶ av 21. april 2021 om endring av delegert forordning (EU) 2017/2358 og (EU) 2017/2359 med hensyn til integrering av bærekraftsfaktorer, -risiko og -preferanser i produkttilsyns- og produktstyringskravene til forsikringsforetak og forsikringsdistributører og i reglene om god forretningsskikk og investeringsrådgivning for forsikringsbaserte investeringsprodukter. Endringsforordningen er ikke tatt inn i EØS-avtalen ennå.

Videre har EU-kommisjonen vedtatt delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/1935⁷ av 13. mai 2019 om endring av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for å justere grunnbeløpene i euro for forsikrings- og gjenforsikringsformidlers yrkesansvarforsikring og finansielle kapasitet.

Justis- og beredskapsdepartementet har i høringsnotat som ble sendt på høring 6. mars 2018 foreslått å gjennomføre EØS-forpliktelser som tilsvarende forordning (EU) 2017/2359 om opplysningskrav og regler for god forretningsskikk i forbindelse med distribusjon av forsikringsbaserte investeringsprodukter, i forskrift til forsikringsavtaleloven. Forordningens kapittel 2 inneholder regler om interessekonflikter og godtgjørelsesordninger med videre som vil utfylle forsikringsformidlingsloven og finansforetaksloven, i tillegg til forsikringsavtaleloven. Justis- og beredskapsdepartementet har også foreslått å gjennomføre forordning (EU) 2017/1469 om informasjonsdokumentet for forsikringsprodukter i forskrift til forsikringsavtaleloven. Disse forordningene omtales ikke nærmere i høringsnotatet her.

7.2 Forordning om produktstyring

7.2.1 Forslagene i lovproposisjonen

I Prop. 233 LS (2020-2021) foreslår Finansdepartementet ny bestemmelse om produktstyring i finansforetaksloven § 16-13, se omtale i proposisjonen punkt 7.4. Forslaget innebærer blant annet at forsikringsforetak som produserer forsikringsprodukter for salg til kunder, skal ha en hensiktsmessig prosess for godkjenning av det enkelte forsikringsprodukt før det markedsføres eller distribueres til kunder. Videre har departementet foreslått at reglene om

---

⁴ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2018.090.01.0059.01.ENG

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32017R1469>

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:32021R1257>

⁷ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2019.301.01.0003.01.ENG&toc=OJ:L:2019:301:TOC

produktstyring i finansforetaksloven § 16-13 og regler gitt i medhold av den, skal gjelde tilsvarende for forsikringsformidlingsforetak som produserer forsikringer, jf. forslaget til ny forsikringsformidlingslov § 8-1 tredje ledd i Prop. 233 LS (2020-2021).

Ifølge forslaget til finansforetaksloven § 16-13 fjerde ledd kan departementet i forskrift gi regler som utfyller bestemmelsene i paragrafen.

Finansdepartementets forslag i Prop. 223 LS (2020-2021) avviker delvis fra Finanstilsynets forslag i høringsnotat 23. juni 2017. Departementet har foreslått å gjennomføre hele forsikringsdistribusjonsdirektivet artikkel 25 om produktgodkjenning i loven. Videre ligger departementets lovforslag nærmere forsikringsdistribusjonsdirektivet i utforming enn Finanstilsynets forslag i høringsnotatet. Finanstilsynet hadde i høringsnotat 23. juni 2017 punkt 7.3.3 foreslått at de overordnede kravene om produktgodkjenning fastsettes i lov, og at nærmere krav til godkjennelsesprosessen fastsettes i forskrift til finansforetaksloven.

7.2.2 EØS-rett

Delegert kommisjonsforordning (EU) 2017/2358 av 21. september 2017 inneholder nærmere regler om produktstyring. Bestemmelsene i forordningen utfyller kravene i forsikringsdistribusjonsdirektivet artikkel 25.

Reglene i forordningen gjelder for forsikringsforetak og forsikringsformidlingsforetak som produserer forsikringsprodukter for salg til kunder. Forordningen får også anvendelse for forsikringsdistributører som gir råd om forsikringsprodukter som foretaket ikke produserer selv.

I forordningen er det blant annet gitt nærmere bestemmelser om når et forsikringsformidlingsforetak anses å produsere forsikringsprodukter. Et forsikringsformidlingsforetak anses å være produsent av et forsikringsprodukt blant annet hvis forsikringsformidlingsforetaket på egen hånd treffer beslutning om vesentlige aspekter ved et forsikringsprodukt, herunder dekning, pris, omkostninger, risiko og målgruppe. Tilpasning av eksisterende forsikringsprodukter til enkeltkunder i forbindelse med forsikringsdistribusjon, regnes ikke som produksjon av et forsikringsprodukt.

Videre inneholder forordningen detaljerte bestemmelser om produktgodkjenningsprosessen, identifisering av målgruppen for forsikringsproduktet, produkttesting og regelmessig gjennomgang av produkter som foretaket tilbyr.

I forordningen stilles det også krav til distributørene av forsikringsprodukter. Kravene skal blant annet bidra til at distributørene kjenner produktene de tilbyr kundene og at kundenes interesser ivaretas. Forsikringsdistributører som blir klar over at et forsikringsprodukt ikke passer til den identifiserte målgruppen, skal underrette produsenten av produktet. Det samme gjelder dersom forsikringsdistributøren blir kjent med andre forhold ved produktet som kan få negative konsekvenser for kundene.

Ingen av høringsinstansene har uttalt seg om forordningen.

Delegert kommisjonsforordning (EU) 2021/1257 gjør endringer i forordning 2017/2358 om produktstyring ved bl.a. å integrere bærekraftsfaktorer i produktgodkjennelsesprosessen. Delegert kommisjonsforordning (EU) 2021/1257 gjør også endringer i delegert kommisjonsforordning 2017/2359 om opplysningskrav og god forretningsskikk ved distribusjon av forsikringsbaserte investeringsprodukter, ved å fastsette at det skal tas hensyn til bærekraftpreferanser ved egnethetsvurderingen og ved identifisering av interessekonflikter som kan medføre risiko for å skade kundens interesse.

7.2.3 Finanstilsynets vurdering

Lovreglene som bestemmelsene i forordning (EU) 2017/2358 om produktstyring utfyller, fremgår av forslaget til finansforetaksloven ny § 16-13, jf. Prop. 233 LS (2020-2021). Finanstilsynet foreslår at EØS-forpliktelser som tilsvarende forordningen gjennomføres ved inkorporasjon i forskrift til finansforetaksloven § 16-8. Det vil si at det fastsettes i forskriften at forordning (EU) 2017/2358 om produktstyring i EØS-tilpasset form skal gjelde som forskrift.

Det vil følge direkte av ny forsikringsformidlingslov § 8-1 tredje ledd at regler gitt i medhold av finansforetaksloven § 16-13 gjelder tilsvarende for forsikringsformidlingsforetak som produserer forsikringer. Det vil omfatte bestemmelsene i forordning (EU) 2017/2358.

Når det gjelder kommisjonsforordning (EU) 2021/1257 av 21. april 2021, som endrer forordning (EU) 2017/2358 om produktstyring og forordning (EU) 2017/2359 om opplysningskrav og god forretningsskikk ved distribusjon av forsikringsbaserte investeringsprodukter, foreslår Finanstilsynet at endringsforordningen gjennomføres ved endringer i inkorporasjonsbestemmelsene som gjennomfører de to forordningene når forordning (EU) 2021/1257 tas inn i EØS-avtalen. Det vil si at forordning (EU) 2021/1257 gjennomføres ved endringer i finansforetaksforskriften § 16-10 og forskrift til forsikringsavtaleloven § 12.

7.3 Forordning om endring av forsikringsdistribusjonsdirektivets krav til ansvarsforsikring mv.

7.3.1 Forslagene i lovproposisjonen

I Prop 233 LS (2020-2021) har Finansdepartementet foreslått å videreføre gjeldende krav om at klientmidler skal plasseres på en klientkonto som er adskilt fra forsikringsformidlingsforetakets egne midler, jf. forslaget til ny forsikringsformidlingslov § 8-3 første ledd og omtale i proposisjonen punkt 7.5. Se også omtale av kravene til klientkonto i høringsnotatet her punkt 5.1.

Departementet har i tillegg foreslått å innføre krav til forsikringsformidlingsforetakets økonomi, jf. forslaget til ny forsikringsformidlingslov § 8-2 i Prop 233 LS (2020-2021).

Departementet har som nevnt foreslått å videreføre regler om ansvarsforsikring for forsikringsformidlingsforetak i ny forsikringsformidlingslov kapittel 7. I § 7-2 tredje ledd er det foreslått hjemmel til å fastsette minstekrav til forsikringsdekningens beløpsmessige omfang i forskrift.

7.3.2 EØS-rett

Delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/1935⁸ av 13. mai 2019 om endring av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016 med hensyn til tekniske reguleringsstandarder for å justere grunnbeløpene i euro for forsikrings- og gjenforsikringsformidlers yrkesansvarsforsikring og finansielle kapasitet endrer forsikringsdistribusjonsdirektivet på to punkter.

For det første endrer forordningen forsikringsdistribusjonsdirektivet artikkel 10 nr. 4 om minstekrav til ansvarsforsikring for forsikringsformidlingsforetak. Ifølge endringsforordningen skal forsikrings- og gjenforsikringsformidlingsforetak skal ha en ansvarsforsikring som dekker minst 1 300 380 euro per skadetilfelle og totalt minst 1 924 560 euro for alle skadetilfeller i løpet av et år.

For det andre endrer forordningen forsikringsdistribusjonsdirektivet artikkel 10 nr. 6 annet avsnitt bokstav b. Artikkel 10 nr. 6 stiller krav til myndighetene om å ta nødvendige grep for å beskytte kundene mot forsikringsformidlingsforetakets manglende evne til å overføre premie til forsikringsforetaket, eller til å overføre erstatninger eller forsikringsbeløp til den forsikrede. Artikkel 10 nr. 6 annet avsnitt bokstav a til d inneholder ulike alternative måter som nasjonale myndigheter kan velge mellom for å beskytte kundene i samsvar med bestemmelsens første avsnitt. Artikkel 10 nr. 6 annet avsnitt bokstav b gjelder alternativet om at et forsikringsformidlingsforetak skal ha kapital som til enhver tid tilsvarer minst 4 prosent av årlig mottatt premie, men minst 19 510 euro.

7.3.3 Finanstilsynets vurdering

Når det gjelder minstekravene til hvilke beløp ansvarsforsikringen til forsikringsformidlingsforetak skal dekke, er dette allerede oppfylt gjennom endringer i gjeldende forsikringsformidlingsforskrift § 2-1⁹ og som foreslås videreført i forslag til ny forsikringsformidlingsforskrift § 3-1, se nærmere omtale i punkt 4. Dette innebærer etter Finanstilsynets vurdering at norsk rett er i tråd med det økte kravet til ansvarsforsikringens størrelse i forordning (EU) 2019/1935.

Når det gjelder endringen som er gjort i forsikringsdistribusjonsdirektivet artikkel 10 nr. 6 annet avsnitt bokstav b ved forordning (EU) 2019/1935, gjelder dette et annet alternativ enn det norske myndigheter har valgt for å beskytte kundene mot forsikringsformidlingsforetakets

---

⁸ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2019.301.01.0003.01.ENG&toc=OJ:L:2019:301:TOC

⁹ Ansvarsforsikringens størrelse i forsikringsformidlingsforskriften § 2-1 ble endret ved forskrift 28. april 2021 nr. 1287 (i kraft 9. juni 2021). Beløpene ble da oppjustert i tråd med Kommisjonens delegerte forordning (EU) 2019/1935 av 13. mai 2019.

manglende evne til å overføre premie til forsikringsforetaket, eller til å overføre erstatninger eller forsikringsbeløp til den forsikrede. Endringen i forsikringsdistribusjonsdirektivet artikkel 10 nr. 6 annet avsnitt bokstav b krever etter Finanstilsynets vurdering ikke endringer i norsk rett.

Etter Finanstilsynets vurdering oppfyller norsk rett kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/1935.

8 Overgangsregler

8.1.1 Bakgrunn

Ny forsikringsformidlingslov § 11-2 første og andre ledd inneholder overgangsregler til den nye loven. I *første ledd* slås det fast at forsikringsformidlingsforetak som driver virksomhet som omfattes av lov om forsikringsformidling når den trer i kraft, senest innen ett år fra lovens ikrafttredelse må oppfylle kravene som følger av § 6-1 første ledd jf. § 6-5 og § 8-2. Dette dekker kvalifikasjonskravene og krav til hederligandel for ledelsen i forsikringsformidlingsforetak, samt kravet til forsvarlig økonomi. Det følger av *annet ledd* at forsikringsforetak som fører eget agentregister må avvikle dette innen 6 måneder fra lovens ikrafttredelse.

Etter tredje ledd kan departementet gi overgangsregler, og det kan gjøres unntak fra de foreslåtte overgangsreglene.

8.1.2 Finanstilsynets vurdering

Avvikling av forsikringsagentregistre mv.

Etter overgangsregelen i § 11-2 andre ledd skal forsikringsforetak som fører eget agentregister avvikle dette innen 6 måneder fra lovens ikrafttredelse. Overgangsbestemmelsen innebærer at forsikringsagentforetakene og aksessoriske forsikringsagentforetak lovlig kan drive forsikringsformidlingsvirksomhet i kraft av oppføringen i forsikringsforetakenes agentregistre. Etter dette tidspunktet er det oppføring i Finanstilsynets virksomhetsregister som vil være avgjørende for om et forsikringsagentforetak driver lovlig forsikringsagentvirksomhet. Finanstilsynet bemerker at kravet til avvikling av forsikringsagentregistre etablert i samsvar med kravene i gjeldende forsikringsformidlingslov § 7-1 første ledd, ikke er til hinder for at forsikringsforetak har oversikter på sine nettsider over hvilke forsikringsagentforetak det har utkontraktert forsikringsdistribusjon til. Oversikten vil imidlertid etter overgangsperiodens utløp ikke ha offentligrettslig virkning knyttet til tillatelse til å drive forsikringsagentvirksomhet.

Finanstilsynet legger til grunn at agentforetak som er oppført i forsikringsforetakenes egne agentregistre oppfyller kravene til registrering med hensyn til egnethet, kravet til ansvarsforsikring, klientkonto mv., og at forsikringsforetakene har den nødvendige

dokumentasjon på dette. Finanstilsynet ser derfor ikke behov for en formell søknadsprosess for forsikringsagentforetak og aksessoriske forsikringsagentvirksomhet som pr. 31.12.2021 er registrert i foretakenes agentregistre. Finanstilsynet legger opp til at forsikringsforetakene skal kunne overføre de nødvendige opplysningene om forsikringsagentforetakene, herunder bekreftelse på at vilkårene for registrering er oppfylt, til Finanstilsynet gjennom en ren dataoverføringsprosess. Tilsvarende gjelder norske filialer av forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat som har valgt å føre eget agentregister. Overføringen av data krever etter Finanstilsynets vurdering ikke overgangsregler.

I henhold til Finanstilsynets virksomhetsregister er det pr. i dag 23 forsikringsforetak som fører eget agentregister, og antall forsikringsagentforetak varierer fra foretak til foretak. Hvordan overføringen av opplysningene rent faktisk skal skje er ikke besluttet, herunder om opplysningene vil bli overført foretak for foretak gjennom hele perioden. Finanstilsynet utelukker ikke at det kan være behov for å utsette avviklingen av forsikringsforetakenes egne agentregistre utover fristen på 6 måneder for å sikre nødvendig rettslig grunnlag for agentvirksomheten. Forsikringsagentforetak plikter dessuten å opplyse kunden om offentlige registre hvor foretaket er registrert, jf. ny forsikringsavtalelov § 1C-5 andre ledd bokstav d). Finanstilsynet foreslår på denne bakgrunn en forskriftsbestemmelse der det enkelte forsikringsforetak kan søke Finanstilsynet om utsettelse av avviklingen av agentregisteret i inntil ytterligere 6 måneder. Det vises til forslag til forskrift til forsikringsformidlingsloven § 6-1 første ledd.

Underagentvirksomhet etablert før lovens ikrafttredelse

Etter gjeldende forsikringsformidlingslov § 7-1 tredje ledd kan et forsikringsagentforetak gi fullmakten videre til en underagent forutsatt at de krav som er stilt i gjeldende lov §§ 7-2, 7-3 og 6-6 er oppfylt for underagentvirksomheten. Underagenter som utøver virksomhet i dag, er ikke registrert i Finanstilsynets virksomhetsregister. Finanstilsynet legger til grunn at underagentforetakene derfor må søke Finanstilsynet om registrering i tråd med reglene i ny forsikringsformidlingslov kapittel 3. Finanstilsynet ser det som hensiktsmessig at underagentforetakene får noe tid til å innrette seg etter de nye reglene. Videre vil Finanstilsynet trenge noe tid på å behandle søknadene om registrering.

Finanstilsynet foreslår en forskriftsbestemmelse med hjemmel i ny forsikringsformidlingslov § 11-2 tredje ledd der det åpnes for at underagentforetak som ved lovens ikrafttredelse har avtale om formidling av forsikringer med et forsikringsagentforetak i henhold til lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling § 7-1 tredje ledd, får ett år på seg til å oppfylle kravet om registrering av forsikringsagentvirksomheten i lovens § 3-1. Se forslag til forsikringsformidlingsforskrift § 6-2 andre ledd første punktum.

Ettersom overgangsperioden kan bli på inntil ett år er det viktig ut fra kundevern hensyn at det er en viss sikkerhet for at underagentvirksomheten oppfyller vilkårene for å drive forsikringsformidlingsvirksomhet. Finanstilsynet foreslår derfor at underagentvirksomheten innen 6 måneder fra lovens ikrafttredelse må sende Finanstilsynet en bekreftelse fra forsikringsforetaket på at vilkårene for registrering er oppfylt, jf. ny forsikringsformidlingslov § 3-3 andre ledd. Finanstilsynet legger til grunn at politiattester og annen dokumentasjon som er innhentet på et tidligere tidspunkt, kan legges til grunn av forsikringsforetaket i

bekreftelsen som forsikringsforetaket må gi til foretaket. Hvis det foreligger skriftlig dokumentasjon på at politiattest har vært innhentet og kontrollert på et gitt tidspunkt, men for eksempel er makulert i henhold til interne retningslinjer for oppbevaring av personopplysninger, vil dette kunne være tilstrekkelig grunnlag for forsikringsforetakets bekreftelse. Forsikringsforetaket må kunne legge frem slik dokumentasjon på forespørsel. Hvis bekreftelse ikke er mottatt innen fristen, må virksomheten opphøre umiddelbart. Finanstilsynet viser til forslag til ny forskriftsbestemmelse i § 6-2 andre ledd andre punktum.

Aksessoriske forsikringsagentforetak

Banker, kredittforetak og verdipapirforetak som driver forsikringsagentvirksomhet på vegne av forsikringsforetak, er i dag registrert som aksessoriske forsikringsagentvirksomheter, dvs. at foretaket utøver forsikringsformidling i tillegg til annen yrkesmessig hovedvirksomhet. Etter forslaget til ny forsikringsformidlingslov § 2-4 første ledd bokstav a) kan nevnte typer foretak ikke lenger gis tillatelse til å drive aksessorisk forsikringsagentvirksomhet, men må i tilfelle registreres som forsikringsagentforetak, jf. lovforslaget § 3-1. Endringen innebærer blant annet at banker, kredittforetak og verdipapirforetak må oppfylle de strengere kravene som gjelder for forsikringsagentforetak, særlig kvalifikasjonskravene for forsikringsagenter, jf. ny lov § 6-3 med forskrifter som foreslått i høringsnotatet her. For aksessoriske forsikringsagenter gjelder dessuten pr. i dag kun krav om fremleggelse av begrenset politiattest, mens det for ledelsen og agenter i forsikringsagentforetak gjelder krav om ordinær politiattest, jf. ny lov § 6-5.

Finanstilsynet foreslår at banker, kredittforetak og verdipapirforetak som ved lovens ikrafttredelse er registrert som aksessorisk forsikringsagentvirksomhet, skal få en overgangsperiode på 1 år på å innrette seg etter de nye kravene i loven. Finanstilsynet viser til forslag til overgangsbestemmelse i § 6-2 tredje ledd.

9 Administrative og økonomiske konsekvenser

Formålet med endringene i regelverket er å styrke forbrukerbeskyttelsen. De nye kravene vil medføre økte kostnader for forsikringsforetakene og for tilsynsmyndighetene.

I forskriftsforslaget § 1-1 om forsikringsforetakets bekreftelse stilles det detaljerte krav til form og innhold på bekreftelsen som foretaket skal gi til forsikringsagentforetaket. Det kan anføres at dette vil medføre økt ressursbruk hos forsikringsforetakene. I dagens regelverk må imidlertid forsikringsforetakene ved utkontraktering av forsikringsdistribusjon uansett påse at vilkårene for registrering er oppfylt. Finanstilsynet har videre under utvikling et elektronisk bekreftelsesskjema. Standardiseringen må antas å bidra til å effektivisere prosessen med å formalisere bekreftelsen for forsikringsforetakene. For Finanstilsynet vil bekreftelsen og standardiseringen av denne bidra til å redusere ressursbruken knyttet til hver enkelt søknad om registrering. Utviklingen av det elektroniske bekreftelsesskjemaet vil påføre Finanstilsynet en engangskostnad i forbindelse med ikrafttredelsen av regelverket, og deretter noe kostnader

til vedlikehold. I tillegg må det antas at det vil kreve ressurser å vedlikeholde og kvalitetssikre innholdet i registeret samt svare på henvendelser fra kunder mv. i tilknytning til dette.

Finanstilsynets forslag til forskrifter om etterutdanning innebærer at det i hovedsak vil være bransjeorganisasjoner og utdanningsinstitusjoner som vil være de viktigste arrangørene av etterutdanning. Tilslutning til slike organisasjoner eller institusjoner vil påføre forsikrings- og forsikringsformidlingsforetakene kostnader knyttet til medlems- og kursavgifter. Utvikling, gjennomføring og vedlikehold av egenutviklede etterutdanningsprogrammer av høy kvalitet, har imidlertid også en kostnad og det er vanskelig å si hva merutgiftene for foretakene vil være for å benytte tjenestene til nevnte arrangører. Forslaget knyttet til at Finanstilsynet også skal kunne godkjenne etterutdanning arrangert av forsikringsforetak og forsikringsmeglingsforetak, vil kreve ressurser fra Finanstilsynets side. Ressursbruken knyttet til disse sakene antas å være størst den første tiden etter ikrafttredelsen av loven.

Gjennomføring av nivå-2 forordningen om produktstyring, jf. omtale i pkt. 8.2, vil i de tilfeller forsikringsformidlingsforetak er produsenter av forsikringsprodukt, medføre flere formkrav til prosessen og slik sett medføre økte kostnader knyttet til virksomheten. Finanstilsynet legger til grunn at forsikringsforetakene allerede har etablerte prosesser for produktgodkjenning som langt på vei tilfredsstiller kravene i forordningen, og antas derfor ikke å medføre nevneverdig økte kostnader for foretakene. Kravene antas å gi kunder av foretakene økt forbrukerbeskyttelse. For Finanstilsynet vil økningen i detaljreguleringer som skal følges opp overfor tilsynsenhetene, medføre at det må forventes flere spørsmål om reguleringen fra tilsynsenhetene og at tilsynsprosesser generelt tar lenger tid når det er flere temaer som over tid skal dekkes opp i relasjon til foretakene. Samtidig gir regelverket Finanstilsynet et sterkere grunnlag for å gripe inn ved mangler hos foretakene.

Øvrige forskriftsendringer antas å være nøytrale eller ikke ha nevneverdige kostnader verken for forsikrings- eller forsikringsformidlingsforetakene, deres kunder eller Finanstilsynet. Dette gjelder kravet til faglige kvalifikasjoner og forsikringer som er omtalt i henholdsvis pkt. 3.1 og 4 i høringsnotatet som viderefører gjeldende rett, kravene til klientkonto i pkt. 5.1 og reglene om Klagenemnda for forsikrings- og gjenforsikringsmegling i pkt. 6 som også er en videreføring av gjeldende rett.

Vedlegg

Utkast til forskrift om forsikringsformidling

Fastsatt av Finansdepartementet xx.xx.20xx med hjemmel i lov xx.xx.2021 nr. ... om forsikringsformidling §§ ...

Kapittel 1. Vilkår for å drive forsikringsformidling, søknad, tildeling mv.

§ 1-1 Forsikringsforetakets bekreftelse og oppbevaring av dokumentasjon

Forsikringsforetakets bekreftelse etter forsikringsformidlingsloven § 3-3 første ledd annet punktum skal gis skriftlig og på den måten Finanstilsynet bestemmer.

Bekreftelsen skal angi

- a) at vilkårene for registrering i forsikringsformidlingsloven § 3-4 første ledd bokstav a) til e) er oppfylt og dokumentert,
- b) at dokumentasjon etter forsikringsformidlingsloven § 6-5 annet ledd ikke er eldre enn tre måneder,
- c) rolle og navn på personene i foretaket som oppfyller kravene til egnethet i forsikringsformidlingsloven kapittel 6,
- d) forsikringsproduktene som er omfattet av formidlingsavtalen,
- e) hvilke forsikringsklasser formidlingen gjelder, og
- f) opplysninger om ansvarlig for vurdering av egnethetskrav i forsikringsforetaket.

Bekreftelsen skal inneholde en beskrivelse av hvordan forsikringsagentene oppfyller kvalifikasjonskravene i forsikringsformidlingsloven § 6-3 og forskriften her § 2-2, eller § 6-4 andre ledd.

Ved søknad om registrering skal bekreftelsen ikke være eldre enn tre måneder når den mottas av Finanstilsynet.

Forsikringsforetaket skal oppbevare dokumentasjonen som ligger til grunn for bekreftelsen så lenge avtalen om formidling av forsikringer løper og i minst 3 år etter opphør av avtalen.

§ 1-2 Meldeplikt ved agentavtalens opphør

Ved opphør av avtale om forsikringsformidling skal forsikringsforetaket straks melde fra til Finanstilsynet på den måten Finanstilsynet bestemmer.

Kapittel 2. Kvalifikasjonskrav og vandelskrav (egnethetskrav)

§ 2-1 Kvalifikasjonskrav for forsikringsmegler

I vurderingen av kvalifikasjonskravene etter forsikringsformidlingsloven § 6-2 første ledd skal forsikringsmegleren minst godtgjøre at kunnskapskravene som nevnt i § 2-3 er oppfylt. I tillegg skal forsikringsmegleren minst

1. ha en tilfredsstillende utdanning og tre års praksis fra forsikring som er relevant for forsikringsmeglingsforetakets virksomhet,
2. ha relevant praksis fra fem sammenhengende år i et forsikringsformidlingsforetak eller et forsikringsforetak, eller

3. være autorisert forsikringsmegler i medhold av bestemmelser om autorisasjon fra bransjeorganisasjon eller utdannelsesinstitusjon, godkjent av Finanstilsynet.

Opparbeidet praksis i henhold til første ledd må ikke være avsluttet mer enn fem år før tiltredelse av stillingen.

§ 2-2 Kvalifikasjonskrav for forsikringsagent

I vurderingen av kvalifikasjonskravene etter forsikringsformidlingsloven § 6-3 første ledd skal forsikringsagenten minst godtgjøre at kunnskapskravene som nevnt i § 2-3 er oppfylt. I tillegg skal forsikringsagenten minst

1. ha en tilfredsstillende utdanning og ett års praksis fra forsikring som er relevant for agentforetakets virksomhet,
2. ha relevant praksis fra tre sammenhengende år i et forsikringsformidlingsforetak eller et forsikringsforetak, eller
3. være autorisert forsikringsrådgiver i medhold av bestemmelser om autorisasjon fra bransjeorganisasjon eller utdannelsesinstitusjon, godkjent av Finanstilsynet.

Opparbeidet praksis i henhold til første ledd må ikke være avsluttet mer enn fem år før tiltredelse av stillingen.

§ 2-3 Generelle krav til faglige kvalifikasjoner

Forsikringsmegler og forsikringsagent må ha relevant kunnskap om de forsikringer vedkommende formidler, og må minst godtgjøre kunnskap om

- a) vilkår og betingelser som gjelder for forsikringen, herunder tilleggsrisikoer,
- b) behandling av krav under forsikringen,
- c) klagehåndtering og utenrettslige klageordninger,
- d) hvilke forhold det er relevant å avdekke om en kundes forsikringsbehov,
- e) håndtering av interessekonflikter,
- f) forsikringsmarkedet,
- g) relevant regelverk for fagområdet og
- h) relevante bransjestandarder.

På livsforsikrings- og pensjonsområdet skal personer som nevnt i første ledd i tillegg minst ha kunnskap om premiefastsetting, egenskapene ved de ulike produktene, fordeler og ulemper ved forskjellige investeringsvalg og om sparemarkedet.

Forsikringsmegler og forsikringsagent må i alle tilfeller kunne godtgjøre å ha kunnskap om økonomi og finans.

§ 2-4 Etterutdanning

Finanstilsynet kan godkjenne etterutdanning arrangert av bransjeorganisasjon eller utdanningsinstitusjon. Arrangøren skal gi en beskrivelse av hvordan etterutdanningen organiseres og gjennomføres, herunder hvordan arrangøren vil sikre en planmessig etterutdanning i emner som er relevante for forsikringsformidling.

Finanstilsynet kan i særlige tilfeller godkjenne etterutdanning arrangert av forsikringsmeglingsforetak hvis foretaket kan godtgjøre at det har tilstrekkelige ressurser og kompetanse til å gjennomføre og vedlikeholde etterutdanningen over tid.

Etterutdanning skal minst dekke emner som nevnt i § 2-3.

§ 2-5 Krav til dokumentasjon

Forsikringsformidlingsforetaket må til enhver tid kunne dokumentere at kravene til etterutdanning er oppfylt. Dokumentasjonen skal angi

- a) navn på ansatt og stilling i foretaket,
- b) arrangør av etterutdanningen,
- c) emneområde med kort beskrivelse av kursets innhold og
- d) dato for kursdeltakelser og varighet på kursene.

§ 2-6 Krav til hederligandel for aksessoriske forsikringsagentforetak

Krav om fremleggelse av ordinær politiattest etter forsikringsformidlingsloven § 6-5 andre ledd, jf. politiregisterloven § 40, gjelder kun daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen som er ansvarlig for den aksessoriske forsikringsformidlingsvirksomheten.

Kapittel 3. Forsikringer

§ 3-1 Ansvarsforsikringens størrelse

Ansvarsforsikringen som nevnt i forsikringsformidlingsloven kapittel 7 skal dekke et beløp som tilsvarer minst 1 300 380 euro per skadetilfelle.

For forsikringsformidlingsforetak som har 10 eller færre forsikringsformidlere kan den totale dekningen etter ansvarsforsikringen i løpet av et år begrenses oppad til et beløp i norske kroner svarende til 1 924 560 euro.

For forsikringsformidlingsforetak som har mer enn 10 forsikringsformidlere kan den totale dekningen etter ansvarsforsikringen i løpet av et år begrenses oppad til et beløp i norske kroner svarende til 3 903 000 euro.

Finanstilsynet kan i enkeltvedtak bestemme at ansvarsforsikringen skal være høyere enn det som kreves etter første til tredje ledd.

§ 3-2 Forsikring som dekker underslag av klientmidler

Forsikringen som dekker underslag av klientmidler, skal minst dekke 75 prosent av det gjennomsnittlige innestående på klientkonto i løpet av siste år. Forskriften § 3-1 fjerde ledd gjelder tilsvarende.

Kapittel 4. Krav til virksomheten i forsikringsformidlingsforetak

§ 4-1 Klientkonto

Klientkonto skal opprettes i foretakets navn og betegnes «klientkonto».

I kontoavtalen for klientkonto skal banken forplikte seg til

- a) ikke å gjøre motregning gjeldende i klientkontoen for de krav banken måtte ha overfor forsikringsformidlingsforetaket,
- b) å registrere opphør av rett til å disponere over klientkontoen hvis Finanstilsynet fatter vedtak om å sperre klientkontoen i medhold av denne forskrift § 4-2, og
- c) å gi personer som Finanstilsynet utpeker i samsvar med denne forskrift § 4-2, rett til å disponere over klientkontoen.

§ 4-2 Disponering av klientmidler

I tilfeller der klientmidler er disponert i strid med regler om klientkonto kan Finanstilsynet sperre klientkontoen eller gi én eller flere personer disposisjonsrett over denne.

§ 4-3 Forsikringsforetak som kan overta forsikringsrisikoen

Forsikringsformidlingsloven § 8-6 første ledd er ikke til hinder for at forsikringsagentforetak kan formidle skadeforsikringer til forsikringsforetak med hovedsete i stat utenfor EØS hvis

1. forsikringsforetaket ikke driver forsikringsvirksomhet i Norge, eller
2. forsikringsrisikoen delvis må avlastes utenfor EØS-området, og forsikringstaker oppfyller minst to av følgende tre kriterier:
  - a. en balansesum på 6,2 millioner EUR
  - b. en nettoomsetning på 12,8 millioner EUR,
  - c. et gjennomsnitt på 250 ansatte gjennom regnskapsåret.

Kapittel 5. Klagenemnd

§ 5-1.Klagenemnd for forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet

Departementet oppnevner en klagenemnd for forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsvirksomhet. Nemnda skal behandle tvister mellom oppdragsgivere og forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsforetak.

Nemnda skal bestå av leder og 4-6 medlemmer, alle med personlige stedfortredere. Leder og stedfortreder for leder må ha juridisk embetseksamen. Forsikrings- og gjenforsikringsmeglerne samt oppdragsgiverne skal være representert i nemnda.

§ 5-2.Nemndas avgjørelser

Nemndas avgjørelser er rådgivende.

§ 5-3.Finansiering av nemndas virksomhet

Nemnda finansieres ved årsavgift og klagegebyr som angitt nedenfor. Samtlige forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsforetak som er registrert i Finanstilsynet pålegges en årsavgift. Avgiften kan variere i forhold til foretakenes markedsandeler.

Forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsforetak pålegges et klagegebyr for hver skriftlig klage nemnda realitetsbehandler.

§ 5-4.Retningslinjer for nemndas virksomhet

Departementet fastsetter nærmere retningslinjer om nemndas virksomhet, herunder bestemmelser om sammensetning, saksbehandling og utlikning av årsavgift på forsikrings- og gjenforsikringsmeglingsforetakene.

Kapittel 6. Ikrafttredelsesregler og overgangsregler.

§ 6-1 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft xx.xx.2022. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift av 1. januar 2006 om forsikringsformidling og forskrift av 15. mars 2006 om aksessorisk forsikringsagentvirksomhet.

§ 6-2 Overgangsregler for avvikling av forsikringsagentregistre, underagentvirksomhet mv.

Forsikringsforetak som fører eget agentregister i medhold av lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling § 7-1 første ledd, kan søke Finanstilsynet om utsettelse av avvikling av forsikringsagentregisteret som fastsatt i overgangsreglene i lov xx.xx.2021 om forsikringsformidling § 11-2 andre ledd. Avviklingen må skje senest 12 måneder etter ikrafttreddelsen av loven.

Underagent som ved lovens ikrafttredelse har avtale om formidling av forsikringer med et forsikringsagentforetak etter lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling § 7-1 tredje ledd, må oppfylle kravet om registrering i lov xx.xx.2021 nr. xx om forsikringsformidling § 3-1 innen ett år etter lovens ikrafttredelse. Bruk av overgangsregelen forutsetter at foretaket sender bekreftelse fra forsikringsforetaket etter forsikringsformidlingsloven § 3-3 første ledd til Finanstilsynet innen seks måneder etter lovens ikrafttredelse.

Banker, kredittforetak og verdipapirforetak som ved ikrafttredelse av lov xx.xx.2021 nr. xx om forsikringsformidling er registrert som aksessorisk forsikringsagentvirksomhet etter tidligere lov 10. juni 2005 nr. 41 om forsikringsformidling, må innen ett år fra ikrafttredelse av lov xx.xx.2021 nr. xx om forsikringsformidling oppfylle reglene som gjelder for forsikringsagentvirksomhet.

II

I forskrift 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften) skal ny del V i kapittel 16 lyde:

Del V. Forsikringsdistribusjon

§ 16-8 Etterutdanning

Finanstilsynet kan godkjenne etterutdanning, jf. finansforetaksloven § 16-12, arrangert av bransjeorganisasjon eller utdanningsinstitusjon. Arrangøren skal gi en beskrivelse av hvordan etterutdanningen skal organiseres og gjennomføres, herunder hvordan arrangøren vil sikre en planmessig etterutdanning i emner som er relevante for forsikringsdistribusjon.

Finanstilsynet kan i særlige tilfeller godkjenne etterutdanning arrangert av forsikringsforetak hvis foretaket kan godtgjøre at det har tilstrekkelige ressurser og kompetanse til å gjennomføre og vedlikeholde etterutdanningen over tid.

§ 16-9 Krav til dokumentasjon

Forsikringsforetaket må til enhver tid kunne dokumentere at kravene til etterutdanning er oppfylt. Dokumentasjonen skal angi

- a) navn på ansatt og stilling i foretaket,
- b) arrangør av etterutdanningen,
- c) emneområde med kort beskrivelse av kursets innhold og
- d) dato for kursdeltakelser og varighet på kursene.

§ 16-10 Gjennomføring av forordning om produktstyring mv.

EØS-avtalen vedlegg IX nr. 13eb (forordning (EU) 2017/2358 om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 med hensyn til produkttilsyn- og

produktstyringskrav for forsikringsforetak og forsikringsdistributører, som endret ved forordning (EU) 2018/541), gjelder som forskrift med de tilpasningene som følger av vedlegg IX protokoll 1 til avtalen og avtalen for øvrig.